

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Jitka Matasová Wolfová

Téma disertační práce: *Katechetika a katechismy Církve československé husitské od roku 1920 do roku 1980*

Školitel: Doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

V Praze 31. 8. 2013

Jitka Matasová-Wolfová v úvodu své diplomové práce stanovuje cíle, jichž chce dosáhnout: 1. zmapovat kulturně-dějinný vliv na obsah katechismů v CČS(H), 2. určit dějinně-politické momenty, které ovlivnily výuku a výchovu náboženství v CČS(H), 3. vyjmenovat a zhodnotit přínos katechismů a publikací o katechetice v CČS(H). První kapitola práce se zabývá určením stěžejních pojmů (katechismus, katechetika apod.) a stanovením jejich vzájemného poměru. Následující kapitola, vymezená obdobím od založení církve do konce druhé světové války, je věnována porovnání textů prvních katechismů CČS – Československého katechismu a Učení CČS. MW poukazuje na vývoj od jednoduchých výroků v Československém katechismu k složitějším a promyšleným strukturám Učení. V nutných případech si bere k ruce i pozdější Farského shrnutí věroučných pohledů – CČS, Stručné informace o náboženských názorech (1925) a přílohu z Farského Zpěvníku písní duchovních (1927) – čímž dokládá i vývoj názorů u Farského. Myslím, že v úvodu této kapitoly mělo být jasněji vysvětleno, jaká témata by měla být vybírána k tématu katecheze a proč. Po srovnání základních katechismů prvních let CČS MW odkrývá skutečné možnosti náboženské výchovy na školách mladé republiky. Všimá si prosazení nových právních úprav vedoucích k redukci vyučování na školách – zavedení nenábožensky pojaté občanské nauky a výchovy, nikoli jako alternativy, nýbrž jako dalšího povinného předmětu, vedlo podle MW již na začátku dvacátých let k pozvolnému vytlačování náboženství ze škol. Na základě analýzy soudobé diskuze MW odhaluje, že za těmito kroky skutečně stály kruhy, které považovaly náboženství za překonanou záležitost, jež do škol nepatří. Následující stať je věnována vývoji učebnic náboženství používaných ve školách, komentuje jejich problematická místa i pedagogickou podobu. V dalším sledu se věnuje vývoji oboru náboženská pedagogika – časopisu *Idea* (1931-1942), Spolku učitelů CČS, diskusi o vyučovacích metodách apod. Třetí kapitola se zaměřuje na proměny ve vyučovacích metodách i v obsazích katechismů v poválečné generaci CČS(H). Opět je zde vložen důležitý pododíl, který se zabývá právními úpravami v letech 1948-1953, během nichž bylo odsunutí náboženství na okraj školní výchovy dokonáno. MW v textu hodnotí v samostatných podkapitolách též celou řadu teologů CČS s ohledem na jejich práci v oblasti katechetiky. Závěr práce je spíše shrnutím obsahu jednotlivých kapitol.

Práce Matasové-Wolfové splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci po stránce obsahové i formální. Přináší řadu zajímavých poznatků z oblasti dějin katechetiky CČS a vyučování náboženství ve školách a tím nepřímo dává odpověď na otázku současného stavu výuky náboženství. Práci hodnotím – výborně.